

8.2.1882: Η ΑΓΓΛΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΠΡΟΒΑΙΝΕΙ ΣΕ ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ

Ενώ η Αγγλία έδωσε με τις μεταρρυθμίσεις στο Νομοθετικό Συμβούλιο αναλογικήν αντιπροσώπευση στις δύο κοινότητες, στη Δικαιοσύνη, διατήρησε την ισότητα και για την ίδια κάτι παραπάνω, την προεδρία του Ανωτάτου δικαστηρίου,

Με διάταγμα περί Δικαστηρίων το 1882 κατήργησε τα Νιζάμ δικαστήρια, το Εμποροδικείο Λάρνακας και περιόρισε τη δικαιοδοσία των θρησκευτικών μωαμεθανικών δικαστηρίων.

Επίσης συνέστησε Ανώτατο Δικαστήριο από δύο ή περισσότερους δικαστές από τους οποίους ο ένας καλείτο Αρχιδικαστής και προήδρευε τούτου και διατήρησε τα έξη επαρχιακά δικαστήρια που υπήρχαν στις κύριες πόλεις.

Στα δικαστήρια αυτά οι πρόεδροι ήσαν πάντα Αγγλοι. Στα επαρχιακά δικαστήρια υπήρχαν τρεις δικαστές, ένας Αγγλος, ένας τούρκος και ένας Έλληνας. Ο Αγγλος προήδρευε και οι δυο άλλοι ήσαν πάρεδροι κι' έτσι οι δυο κοινότητες αντιπροσώπευονταν εξίσου

Επίσης καθιέρωσε τα Κακουργιοδικεία σε κάθε πόλη και μικρότερα δικαστήρια σε 15 συνολικά αγροτικές και αστικές περιοχές ως εξής: Λεονάρισσος, Λευκόνοικο, Κερύνεια, Αμμόχωστος, Μόρφου, Λευκωσία, Πέρα, Λεύκα, Χρυσοχού, Κτήμα, Κελοκέδαρα, Κοιλάνι, Λεμεσός, Λεύκαρα και Λάρνακα.

Το νέο διάταγμα τέθηκε σε εφαρμογή στις 8 Φεβρουαρίου, 1882 και την 1η Μαρτίου, 1883 διορίστηκαν ο Έλλιοτ Τσιαρλς Μποβίλ ως αρχιδικαστής του Ανωτάτου και ο Γουίλλιαμ Τζαίμς Σμιθ ως δικαστής.

Στα επαρχιακά δικαστήρια των έξη πόλεων διορίστηκαν τόσο Έλληνες όσο και Τούρκοι δικαστές, αλλά την προεδρία διατήρησαν Αγγλοι, οι οποίοι ήσαν υπεύθυνοι για τα δικαστήρια των επαρχιών τους που συγκροτήθηκαν στα αγροτικά κέντρα.

Οι πρώτοι δικαστές διορίστηκαν την 1η Μαρτίου 1883 και είναι οι πιο κάτω:

ΛΑΡΝΑΚΑ: Τσιαρλς Τζιορτζ Γουόλπολ, Πρόεδρος, Ηγκλεπούλ Γκράμι και Μουφτιζαντέ Χασσάν Χιλμί, δικαστές.

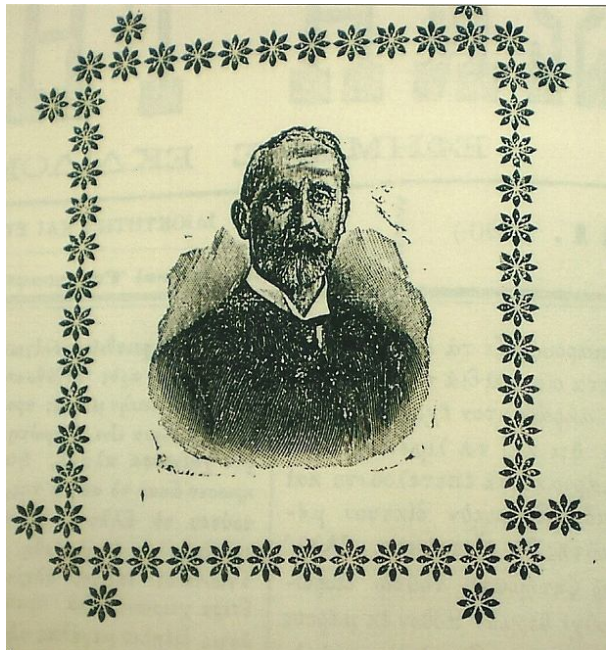
ΛΕΥΚΩΣΙΑ: Κάπτταιν Σίγερ, Πρόεδρος, Σοφοκλής Λυσσανδρίτης και Αχμέτ Ιζέτ.

ΛΕΝΕΣΟΣ: Τζων Μίτλεντον, Δημήτριος Ρωσσίδης και Χουσεΐν Ζεκκιά.

ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ: Αρτζιπαλτ Φιτζέραλτ, Πρόεδρος και Χριστάκης Παπαδόπουλος και Μεχμέτ Ατά.

ΠΑΦΟΣ: Γουίλλιαμ Εσκ, Πρόεδρος και Κλεόβουλος Μιχαηλίδης και Χατζηκουφή εφέντης.

ΚΕΡΥΝΕΙΑ: Φρέντερικ Γκόρτον Τέμπλερ, Πρόεδρος και Θεοχάρης Μιτσής και Χασσάν Χακκί.

Ιωσήφ Χάτζινσον: Διατέλεσε Αρχιδικαστής της Κύπρου στα πρώτα στάδια της βρετανικής κατοχής και μετατέθηκε αργότερα στην Κεϋλάνη

Στις 15 Μαρτίου διορίστηκαν επίσης οι μεταφραστές στα δικαστήρια και μια και η Ελληνική είχε πλέον καθιερωθεί στα Δικαστήρια, στους διορισθέντες περιλαμβάνονταν και Χριστιανοί όπως οι Θεόδωρος Παπάζογλου στη Λάρνακα, Βασίλης Μακρή στη Λεμεσό και Κωνσταντίνος Σαπρόγλου στη Λευκωσία. Οι άλλοι διορισθέντες ήταν Τούρκοι, Αρμένιοι και Βρετανοί.

Παράλληλα η διαιοδοσία των Θρησκευτικών Οθωμανικών δικαστηρίων περιορίστηκε στις καθαρά θρησκευτικές υποθέσεις των μουσουλμάνων και μόνο

Στο διάταγμα για τα δικαστήρια που κάλυπτε δεκάδες σελίδες περιλαμβάνονταν ο πιο κάτω πρόλογος σε μετάφραση του Φίλιου Ζανέτου (Ιστορία της Νήσου Κύπρου, τόμος Β):

" Επειδή δυνάμει των πράξεων 1843 μέχρι 1878, της εν τω εξωτερικώ δικαιοδίας η Αυτής Μεγαλειότης, δύναται να έχη εξασκή και απολαύη πάσης εξουσίας ή δικαιοδοσίας, ην τώρα έχει ή δυνατόν να έχη εν τινι μέλλοντι καιρώ, εντός χώρας τινος, ή τόπον εκτός των Αυτής Επικρατειών, κατά τον αυτόν τρόπον και μετά της Αυτής ελευθερίας ωσει η Α. Μ. η απέκτα τοιαύτην εξουσίαν ή δικαιοδοσίαν διά της παραχωρήσεως ή κατακτήσεως χώρας.

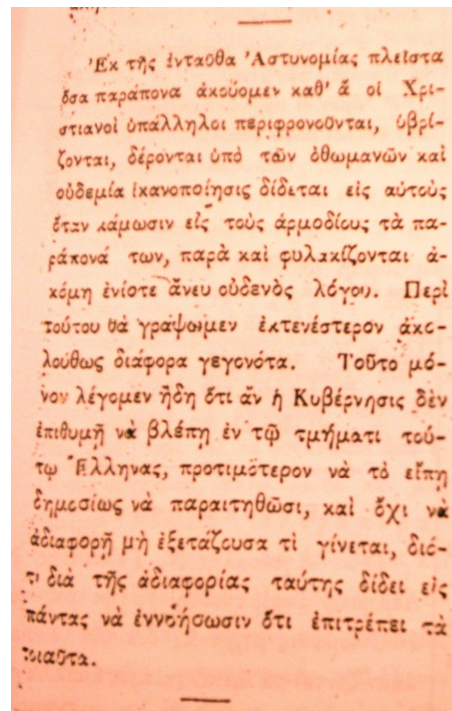
Και επειδή συνωδᾶ τη εν Κωνσταντινουπόλει συνομολογηθείση συμβάσει τη 4 Ιουνίου 1878, η Α.Α.Μ. ο Σουλτάνος της Τουρκίας παρεχώρησε την νήσον Κύπρον εις υπό της Αγγλίας κατοχήν και διαχείρισιν,

Και επειδή δυναμει προσθέτου όρου, τεθέντος εν τη μνησθείση συμβάσει, κατά την 1ην ημέραν του Ιουλίου 1878, μεταξύ άλλων συνεφωνήθη ίνα μωαμεθανικόν θρησκευτικόν Δικαστήριον εξακολουθή να υφίσταται εν τη ρηθείση νήσω, όπως οφείλει να δικάζη αποκλειστικώς θρησκευτικές υποθέσεις αφορώσας τον μωαμεθανικόν πληθυσμόν της νήσου και ουχί άλλους,

Και επειδή δυνάμει συμπληρωματικής συμβάσεως συνομοληγηθείσης εν Κωνσταντινουπόλει τη 14 Αυγούστου 1878 μεταξύ άλλων εδηλώθη ότι η Α. Α Μ ο Σουλτάνος διά της παραχωρήσεως της νήσου εις την υπό της Αγγλίας κατοχήν και διαχείρισιν διεβίβασεν ουτωσί και παρεχώρησεν εις την Α. Μ την Ανασσαν διά την διάρκειαν της κατοχής και ουχί πραιτέρω ταύτης, πάσαν εξουσίαν του ποιείν νόμους διά την Κυβέρνησιν της νήσου εν ονόματι της Α. Μ. απηλλαγμένους του ελέγχου της Πύλης,

Και επειδή δέον να διαταχθή κάλλιον η διανομή της δικαιοσύνης εν Κύπρω,

Η Α. Μ. δυνάμει των περί τούτω εξουσιών ευαρεστείται τη γωμοδοτήσει του ιδιαιτέρου αυτής συμβουλίου, να διατάξη και διά του παρόντος διατάσσεται ως εξής..."

ΣΑΛΠΙΓΓΑ 6 3 1885